

7.39x35.91	1	עמוד 29	ידיעות אחרונות - כותרת	10/10/2018	65476116-6
משפט ועסקים פרופ' יוסי דהאן - ראש החטיבה לזכויות אדם - 26330					

דעות

אחרונות

deot@yediot.co.il

יוסי דהאן • הסתה מקומית

גזענות בדרך לקלפי

גזענות היא סחורה חמה בימים אלה. רא"שי רשימות ומועמדים בבחירות המקומיות שייערכו בסוף החודש עושים שימוש בפוטנציאל האלקטורלי הגלום בקמפיילים של שיסוי, הסתה ורדיפת מיעוטים. בואו נבחן את המתרחש לא ביישובים קטנים ומרוחקים, אלא בשלוש הערים הגדולות בישראל.

בתל-אביב מפרסמת בימים אלה רשימת הליכוד - בשלטון הוצות, במודעות בתחנות אוטובוס ובסרטונים ופוסטים ברשתות החברתיות - את המסרים הבאים: "זה אנחנו או הם - העיר העברית או אש"ף", "זה אנחנו או הם - העיר העברית או עיר המסתננים". את התמונות מלווה הכיתוב: "או אנחנו, הליכוד, שישאיר את תל-אביב ויפו בישראל, או המפלגות הפרו-פלסטיניות שרוצות יפו איסלאמית ומדינת מסתננים בדרום". את קמפיין ההפרדה וההפחדה הזה מוביל ארנון גלעד, ראש רשימת הליכוד בעיר זה שנים. דאגתו הפתאומית של גלעד, שהוא גם המשנה לראש העירייה, לשלומם של תושבי שכונות דרום תל-אביב - מפתיעה. אלה אותם תושבים שחלקם גורשו או עומדים להיות מגורשים מבתיהם על ידי אילי נדל"ן, בהסכמת העירייה, ושממצוקותיהם הקשות הוא מתעלם שנים. הוא נזכר בהם עתה, כשהוא מנסה לגייס את תמיכתם באמצעות שיסוים באוכלוסיות מוחלשות אחרות בעיר.

בחיפה בוחר יו"ר רשימת הבית היהודי, יואב רמת, בגישה הרבה יותר ישירה ומעשית מזו של גלעד. לפי פרסומים בתקשורת, רמת עסוק בהכנת רשימה של הסוחרים היהודים בשוק תלפיות בחיפה. ברשימה, שתפורסם בפייסבוק, אפי שר גם יהיה לצפות בתמונות דוכניהם. כל זאת כדי לחזק את האחיזה היהודית במסחר בחיפה. לרברי רמת, יצירת הרשימה היא תרומה של הציבור הדתי לציונות. מן הראוי להזכיר ליו"ר רשימת הבית היהודי בחיפה שהוא אינו הראשון שעו"סק בסיוון עסקים מסחריים של יהודים. פרקטיקת הסיוון הזו מוכרת היטב מגרמניה בשנות ה-30 וה-40 של המאה שעברה. בינתיים לא נשמע שום גינוי לקמפיין הסיוון של רמת ממנהיג מפלגתו, שר החינוך בנט, העוסק בימים אלה ממש בגינוי מה שהוא מכנה "טרנד השנאה" באוניברסיטת מישיגן בארה"ב הרחוקה.

ובבירת ישראל, ירושלים, מתחוללת דרמה בין ארבעה מועמדים לראשות העיר: משה ליאון, יוסי דייטש, זאב אלקין ועופר ברקוביץ'. בסוף השבוע, בעימות הטלוויזיוני בין המועמדים בתוכנית "פגוש את העיתונות", שאלה העיתונאית רינה מצליח, "האם שחקן ערבי יכול לשחק בבית"ר ירושלים?". ליאון הסביר שצריך לזרום עם האוהדים והקהל, אלקין ענה שזו החלטה מקצועית שראש העירייה אינו צריך להתערב בה, ודייטש אמר שאינו מבין בכדורגל. רק ברקוביץ' ענה שלא צריכה להיות בעיה לשחקן ערבי לשחק בבית"ר ירושלים. אתם מוזמנים לעשות תרגיל מחשבתי פשוט: דמינו תוכנית טלוויזיה שבה המנחה מפנה למועמדים הרצים לראשות עיר בארה"ב, צרפת או איטליה, שאלה על אפשרות שילובו של שחקן יהודי בקבוצה מקומית, שחלק מקהל אוהדיה הוא אנטישמי. ככה קל יותר להבין עד כמה תשועבתיים של ליאון, אלקין ודייטש הן גזעניות ולא מוסריות.

החרפת הטון הגזעני והמסית בזירה הפוליטית המקומית אינה מקרית. הזירה המקומית פשוט מחקה את הזירה הארצית. ההסתה נגד האזרחים הערבים בישראל, והדה לגיטימציה של זכות הבחירה שלהם, הניבו לראש הממשלה נתניהו דיבידנדים פוליטיים נאים. כאן, כמו במדינות אחרות, הפוליטיקאים מגלים שליבוני שנאת זרים, זריעת פחדים ויצירת אויבים מדומיינים הם סחורה פוליטית משתלמת. הבעיה היא שיום לאחר הבחירות, בתום מסעות השטנה, ההסתה והשיסוי, נצטרך כולנו - יהודים וערבים, שמאלנים וימנים, פליטים ומהגרי עבודה - לנסות להמשיך לחיות כאן ביחד. ■

יוסי דהאן הוא פרופסור למשפטים ומנהל חטיבת זכויות האדם במרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברי"ג